

KOMPUTEROWE KATALOGI BIBLIOTECZNE : na przykładzie katalogów biblioteki pedagogicznej

Joanna Wiczorek, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach – Filia w Piekarach Śląskich

Opublikowano 2.06.2010

Miejsce przeprowadzenia zajęć: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach - Filia w Piekarach Śląskich

Uczestnicy : uczniowie klas V szkoły podstawowej

Czas zajęć: 45 min.

Cele lekcji:

Uczeń:

- wskaże różnice między katalogiem kartkowym , a komputerowym (wersja OPAC),
- samodzielnie znajdzie w katalogu komputerowym poszukiwaną przez siebie książkę i stwierdzi, czy jest ona dostępna w danej chwili w bibliotece.

Metody pracy:

- pogadanka,
- praca z katalogiem kartkowym,
- praca z komputerem.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa.

Środki dydaktyczne:

- katalogi tradycyjne,
- katalogi komputerowe,
- wzór karty katalogowej z opisem bibliograficznym,
- plansze z rodzajami katalogów bibliotecznych,
- karty katalogowe książek.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I . Wprowadzenie do lekcji:

- przywitanie uczniów i nauczycieli przybyłych do biblioteki,
- przypomnienie i usystematyzowanie wiadomości na temat katalogów bibliotecznych.

Co to jest katalog?

Jakie są rodzaje katalogów?

Jakie informacje znajdują się na karcie katalogowej?

W jaki sposób szukamy książek w różnych typach katalogów tradycyjnych?

II . Część główna lekcji:

1. Łatwiejszym i szybszym sposobem wyszukiwania informacji w bibliotece jest katalog komputerowy. W naszej bibliotece zainstalowany jest program biblioteczny LIBRA 2009 – łatwy w obsłudze i przyjazny czytelnikowi.

2. Uczniowie zajmują miejsca przy biurkach komputerowych.
3. Nauczyciel omawia stronę startową programu – wyjaśnia, że na początku uczniowie będą korzystać z tzw. **WYSZUKIWANIA PROSTEGO**. Uczniowie wybierają tę opcję „klikając” w zakładkę **WYSZUKIWANIE**. Rozwijają Menu **TYP DOKUMENTU** i zaznaczają **KSIĄŻKA**. Rozwijają Menu **INDEKS** i wybierają **AUTORZY**.

Ćwiczenie 1:

W katalogu alfabetycznym znajdź książkę napisaną przez autora Gagelmanna Hartmuta:

- odczytaj tytuł książki (*Kaj znów się śmieje*),
- poszukaj tej samej książki w tradycyjnym katalogu alfabetycznym,
- porównaj rekord bibliograficzny z tradycyjną kartą katalogową,
- zwróć uwagę na możliwość sprawdzenia dostępności pozycji w bibliotece.

Ćwiczenie 2:

Sprawdź, czy w zbiorach biblioteki znajdują się książki, których autorem jest Dorota Terakowska:

- ile jest takich książek,
- odczytaj ich tytuły,
- czy książki są dostępne w tej chwili w bibliotece,
- jakie mają sygnatury,
- poszukaj książek Doroty Terakowskiej w katalogu kartkowym.

Jaki indeks musimy wybrać, jeśli nie znamy autora książki? Znamy tylko jej tytuł? Uczniowie wybierają z Menu **INDEKS – TYTUŁY**

Ćwiczenie 3:

Sprawdź, kto jest autorem książki *Niebo dla akrobaty* (Jan Grzegorzcyk):

- przez jakie wydawnictwo i w którym roku książka została wydana,
- czy jest dostępna w bibliotece,
- czy odszukasz tę książkę w naszym katalogu kartkowym.

Ćwiczenie 4:

Wyszukaj książkę o tytule *Socjologia codzienności*:

- kto jest jej autorem (red. Piotr Sztompka i Małgorzata Bogunia-Borowska),
- czy książka jest dostępna w bibliotece,

W jaki sposób poszukamy książki, jeśli nie znamy ani autora, ani tytułu, ale znamy temat, zagadnienie, jakiego ta pozycja ma dotyczyć?

Uczniowie wybierają z Menu **INDEKS – HASŁA PRZEDMIOTOWE**

Ćwiczenie 5:

Potrzebuję książki dotyczącej anoreksji. Proszę wpisać hasło: *Anoreksja*:

- czy w bibliotece jest jakaś książka na ten temat.

Ćwiczenie 6:

Potrzebuję książki na temat Piekar Śląskich:

- jakie hasło wpiszemy,
- czy w bibliotece są książki dotyczące Piekar Śląskich,

Uczniowie zapoznają się z **WYSZUKIWANIEM SWOBODNYM**. Klikają w zakładkę **WYSZUKIWANIE ZŁOŻONE**. Przy ustawieniu wyszukiwania na **WSZYSTKIE POLA** i typu dokumentu na **WSZYSTKIE TYPY** wpisują słowo: *CHOPIN*.

Porównują między sobą wyniki poszukiwań.

III . Podsumowanie zajęć związanych z wyszukiwaniem informacji w katalogach bibliotecznych.

Wnioski:

Katalogi kartkowy i komputerowy zawierają prawie takie same dane, nie różnią się od siebie pod względem ilości zawartych informacji. W katalogu komputerowym dodatkowo pojawia się informacja o dostępności pozycji książkowej w bibliotece.

Różnice dotyczą formy i sposobu wyszukiwania. W katalogu komputerowym szuka się szybciej. Ponadto zawarte w nim informacje są bardziej dostępne. Z tego samego katalogu może równocześnie korzystać kilka osób na kilku stanowiskach. Ponadto katalogi biblioteczne udostępnione w Internecie umożliwiają przeglądanie zasobów biblioteki poza biblioteką.

IV . Ewaluacja lekcji:

- oceń przydatność lekcji z katalogami bibliotecznymi w skali od 1 do 5. Zakreśl właściwą ocenę kółkiem,
- który sposób pracy z katalogiem na lekcji uważasz za przydatniejszy dla Ciebie:
 - a) katalog tradycyjny kartkowy,
 - b) katalog komputerowy.

ZAŁĄCZNIK:

KARTA EWALUACJI:

1. Oceń przydatność lekcji z katalogami bibliotecznymi w skali od 1 do 5. Zakreśl właściwą ocenę kółkiem

1 2 3 4 5

2. Który sposób pracy z katalogiem na lekcji uważasz za przydatniejszy dla Ciebie? Wstaw X

	katalog tradycyjny kartkowy
--	------------------------------------

	katalog komputerowy
--	----------------------------